

7.7 Fascinovaný kúkoľom

Mt 13, 24-43 Nechajte oboje rásť do žatvy
Šestnásť cezročná nedeľa A: Prečo je zlo na svete?

Mama musela vojsť do detskej izby, lebo sa z nej ozýval plač a krik. Starší referoval: „Mami, všetko sa začalo tým, že Martin mi vrátil facku!“¹

Odkiaľ sa to v deťoch vzalo? Kto ich to učil? Žeby z televízie? Ale keď som rástol ja, televízia nebola a tiež sme sa bili. Je to otázka, ktorú si kladieme celý život a presnú odpoveď nenájdeme.

Téma: odkiaľ je zlo vo svete, je filozofická, ale aj psychologická, sociologická, politologická a teologická. Apoštoli pred dvetisíc rokmi túto otázku kládli Ježišovi z Nazareta. Ani on neodpovedal priamo, ale vymyslel podobenstvo o kúkoli a pšenici (Mt 13, 24-43). Z neho možno vyvodíť niekoľko poučení.

Prvé: dobro v čistej podobe nejestvuje - ani v spoločnosti, ani vo farnosti, ani v podniku. To, čo jestvuje, je súbor dobrých a zlých skutočností. Každý človek je kľbkom dobra a zla.

Druhé: určovať hranice, posudzovať, čo je dobré a zlé, kto je dobrý a kto zlý, je veľmi nebezpečné. Horlivci (najmä tí, ktorí pracujú so spravodlivosťou a právom) vedia presne vytrhať burinu a čudujú sa Bohu, prečo je iný. Prečo dovoľuje ísť každému svojou cestou, necháva rásť oboje a až pri súde sa uvidí, čo je kúkoľ a čo je pšenica (porov. Mt 13, 30). Prečo je Boh trpezlivý voči zlým? Ide o Božiu slabosť? Alebo je to jeho ľahostajnosť?

Zatiaľ čo my ľudí škatuľkujeme, Boh v svojej múdrosti vidí ináč. Stačí si predstaviť kružnicu: z ktoréhokoľvek bodu na kružnici sa dívame na stred, vždy sa dívame iba z určitého zorného poľa. Ale ak si predstavíme kužeľ a dívame sa z vrchu kužeľa, vidíme dno, stred i body na kružnici celkom inak. Boh môže vidieť svet inak ako my. Naše videnie je limitované, nedostatočné, aj keď ho nazývame spravodlivým.

Tretie poučenie: žiaden hospodár, kráčajúc cez pole, vidiac medzi pšenicom už začínajúci kúkoľ, nekývne rukou a nepovie: z teba už nič nebude, pšenica! Žiaden rodič, vidiac na dieťati zlé správanie, nekývne rukou a nepovie: z teba už nič nebude! Ani nad celým ľudstvom, ktoré je pyšné, lakomé, neverné, nezodpovedné, Boh nekývne rukou a nepovie: z teba už nič nebude! Boh sa na nás díva ináč – s veľkou trpezlivosťou a láskavosťou. Napriek tomu, že je v nás zlo, máme nádej na polepšenie a rast dobra.

Za čias Michelangela Buonarrotiho (1475-1564) vo Florencii ležal kameň, z ktorého sa predtým pokúšali vysekať sochu. Lenže jeden sochár urobil zlé zásahy a znehodnotil päť metrový blok kameňa. Štyridsať rokov ležal zahádzaný blatom. Nikto si ho nevšímal. Zdalo sa, že je zbytočný. Aj Michelangelo ako malý chlapec chodil okolo neho.

Keď potom ako dospelý dostal zákazku pre Florenciu, vyžiadal si práve znehodnotený kameň. Postavil okolo neho lešenie, obtiahol ho plátom, dni a noci bil dlátom do žulového mramoru a vysekal z neho sochu Dávida, ktorá má dnes nevyčísliteľnú hodnotu. Mnohí nad tým blokom kameňa kývli rukou, ale dobrý majster vystihol možnosti kameňa a urobil z neho svetoznámu sochu.

Kameň ostal ležať v podobe Michelangelovej sochy, ale človek nie je kameň, môže sa rozvíjať do krásy, dobra a lásky spoluprácou s Božou priazňou. Každé náboženské konanie, modlitba, rozjímanie, stretnutie v kostole, čítanie Biblie, prispieva k posunu v správnom smere.

Problémom našej doby je ignorovanie Božej lásky. Niektorí mladí ľudia sú fascinovaní zlom, vyznávajú satanizmus, spievajú rockové piesne plné vulgárností a pohrdania ľuďmi. Nemajú zmysel svojho života a ako jediné východisko vidia stotožnenie sa so zlom. Lenže fascinácia zlom pôsobí deštruktívne. Kresťan však nemusí prepadnúť deštrukcii, lebo Ježiš ukázal, že zlo bolo na kríži prekonané a nemá definitívnu moc. Život je zápas, v ktorom je láska silnejšia. S Božou pomocou a s kresťanským optimizmom môžeme zlu odňať moc tak, ako to

¹ HOFFER, J.: Žartujme a radujme sa. Bratislava : Don Bosco 2013, s. 16.

urobil Zmŕtvychvstalý. Stále môžeme veriť, že Božie dobro je mocnejšie ako kúkol, pred ktorým nemôžeme zatvárať oči.²

Podstatné je sústrediť sa na dobro a veriť v Božiu moc. Z tohto zorného uhla sa dá vytušiť odpoveď na otázku, prečo je zlo vo svete a ako sa máme k nemu postaviť. Ďakujeme za evanjelium, ktoré nás aktuálne oslovuje.

9.1 Vráť sa domov

Lk 1, 39-56 Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný
Nanebovzatie Panny Márie A: Viera v nebo

Dedko vo veľkom supermarkete nakupoval podľa zoznamu. Zastavil sa pri oddelení kávy, ale bol zmätený. Toľko druhov, ktorú má vybrať? Pomáhal mu mladý predavač, ktorý si všimol, že dedko mal na konci zoznamu napísané: „Teraz máš všetko nakúpené, vráť sa domov!“³

Príde nám to úsmevné, lebo ešte si pamätáme: koľko máme na účte, termíny stretnutí, úlohy na budúci týždeň, atď. Ale kto môže s istotou povedať: nedostanem Alzheimeru, keď budem senior? A keby aj nie, tak isto príde čas, keď Boh povie: Všetko máš urobené, vráť sa domov!

Ateistické vyznanie viery znie: „Všetko máš urobené, vráť sa do zeme!“ Kresťan má iné vyznanie viery: „Všetko máš urobené, vráť sa domov!“ Je v tom veľký rozdiel.

Ak sa dívame na život Panny Márie, aj ona mala zoznam úloh. Mala prijať a vychovať Syna, čo splnila. Mala byť manželkou Jozefovi, ktorý bol starší. Aj to splnila. Mala byť pod krížom svojho syna. Aj túto úlohu ticho splnila. Pochovala svojho syna, bola pri zoslaní Ducha Svätého, vytvárala prvotnú cirkev, spoločenstvo s apoštolmi pri modlitbe.

Preto aj jej bolo oznámené: keď si všetko urobila, vráť sa domov. Apoštoli našli jej hrob prázdny. Boh nedovolil, aby jej telo zhnilo v zemi. Od prvého storočia sa toto posolstvo odovzdáva vo viere Cirkvi. Ide o posolstvo zachované vo viere ľudu a nepochádzajúce z vedeckého dôkazu.

Náš vedecký a moderný svet hovorí o smrti pesimisticky, chladne, bezradne, neponúka riešenie. Ale keď sa v Cirkvi hovorí o smrti, tak sa oslavuje. Dokazuje to slávnosť Nanebovzatia Panny Márie. Ona počas svojho života bola smrťou oslávená, nielen pochovaná.

Máriin model sa vzťahuje na každého kresťana. Pavol z Tarzu v liste Efezanom napísal: „Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje... oživil nás s Kristom ... a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi“ (Ef 2,4-6). Boh nám už daroval miesto v nebi, odkedy sme pokrstení, aby ukázal v budúcich vekoch bohatstvo svojej milosti. Počíta s nami, dáva nášmu životu cieľ, zmysel. Na to môžeme byť len hrdí – vraciame sa domov, nie do zeme.

Táto nádej na nebo je veľmi potrebná. Je protiváhou skúsenosti z lúčenia. Bežné lúčenie je trpké, ale ak je za ním Božia prozreteľnosť, je iné. Mnohí po rozlúčke prežívajú osamelosť, na chodbách domu zostalo ticho, manželská posteľ prázdna, všetko vyčerpáva dušu. Zostali izolovaní ako v karanténe, samota ich ubíja. Ale ak veríme v Boha, potom vieme, že Boh už dávno naplánoval opätovné stretnutie. V Božom kalendári je už zvýrazňovačom podčiarknutý určitý deň nášho stretnutia s ľuďmi, ktorých máme radi.

V knihe Zjavenia sv. Jána je veta: „Uvidí ho každé oko“ (Zjv 1, 7), teda aj tí, ktorí ho dnes odmietajú. Boh má dosť času, počká, a na konci života splní vôľu každému človeku: kto ho nechcel stretávať na zemi, tomu sa nebude vnučovať. Ale uvidieť ho bude musieť. Každodenný postoj: „Nechcem ťa, Bože, stretnúť, nechcem ťa vidieť!“ sa ukáže ako omyl, lebo človek zistí, čo stráca na celú večnosť. Táto bolesť duše sa v teológii volá zatratením. Nie

² GRÜN, A.: *Kniha otázok a odpovedí*. Trnava : Dobrá kniha 2010, s.81.

³ Reader's Digest Výber, apríl 2014, s. 65.

z Božieho plánu, ale z ľudskej vôle a dobre nacvičeného odmietania. Uvidí Boha nie na prežívanie, ale ako záblesk toho, čo stráca. Nechcel ho ako Otca, ale bude musieť uznať ho ako Sudcu.

V Matúšovom Evanjeliu, v dvadsiatej štvrtej kapitole je pekná veta: „Uvidia Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou“ (Mt 24, 30). Každého, kto prijal jeho pozvanie a vyznáva jeho meno, zavolá po mene a splní jeho požiadavku po celovečnom šťastí. Ako poznamenáva Ján: „Zotrie im z očí každú slzu“ (Zjv 21, 4). To je posolstvo nádeje a obsah mariánskeho sviatku Nanebovzatia.

Viera v nebo nie je len jedna z možností: môžeš, alebo nemusíš. Táto viera nás formuje. Ak veríme v nebo, podľa toho aj konáme, žijeme. Nevera v nebo tiež formuje človeka - k ľahostajnosti a zlomyseľnosti, že všetko je márnosť a život nemá zmysel.

Nad niektorými príbehmi sa pýtame: stalo sa to, alebo je to výmysel? Colton Burpo mal iba štyri roky. Podstúpil urgentnú operáciu slepého čreva. Rodičov zarazili príbehy, ktoré im začal rozprávať po operácii. Hovoril o svojej návšteve v nebi. Presne opísal, čo robili rodičia počas operácie a rozprával o ľuďoch, s ktorými sa v nebi stretol a ktorých na zemi nemal možnosť spoznať, ani mu o nich nikto nerozprával.

V knihe „Nebo nie je výmysel“, píše jeho otec o tom, ako sa štvorročný chlapec pýtal mamy: „Jedna moja sestrička ti zomrela v brušku, však?“ Rodičia sa predsa o tom nikdy nerozprávali, bol primálny na to, aby tomu porozumel. Na tvári mamy sa zračili zvláštne emócie: „Kto ti povedal, že mi v brušku zomrelo dieťaťko?“ pýtala sa vážnym tónom.

„Ona mi to povedala, sama mi to povedala, že ti zomrela v brušku.“

Potom sa trochu nervózne prikradol zoči-voči matke a obozretne sa jej prihovoral: „Všetko je fajn, mami, má sa dobre. Pánbožko si ju adoptoval.“

Mama sa zošmykla z gauča, klakla si ku chlapcovi, aby mu videla do očí. „Myslíš Ježiša?“ pýtala sa.

„Nie, ja myslím na Ježišovho Otca!“

Mame zažiarili oči a spýtala sa: „Ako sa volala? Ako sa volala tvoja sestrička?“

A chlapec odpovedal: „Nemá meno. Nijaké ste jej nedali.“

Rodičia boli ohúrení. A chlapček dodal: „Vravela, že sa nevie dočkať, kedy s ockom prídete do neba!“⁴

V dvadsiatom prvom storočí skonštatujeme: asi u neho nejaké lieky vyvolali halucinácie. Alebo to pripíšeme spisovateľskej fantázii, lebo to nie je verifikovateľné. Ale pravdou zostane, že viera v nebo je dôležitá. Nechce sa s nami stretnúť náš starý otec? Nechce sa s nami stretnúť otec, mama? Neteší sa celá Božia rodina na tento deň stretnutia?

Patrí sa vzdávať Bohu vďaku za to, že máme vieru v nebo, napriek tomu, že iní o ňom rozmýšľajú inak, a volať: Mária nanebovzatá, oroduj za nás!

⁴ BURPO, T. – VINCENTOVÁ, L.: Nebo nie je výmysel. Neuveriteľný príbeh chlapčeka o výlete do neba a naspäť. Bratislava : Tatran 2011, s. 115-117.